

SKÓLAÞJÓNUSTA GRUNNSKÓLADEILDAR

2023 – 2024

Skjal sótt af '000000000000' dags: 19.08 2026

Menntasvið Kópavogs

Efnisyfirlit

Skólapjónusta grunnskóla Kópavogsbæjar.....	3
Inngangur	4
Góður grunnur – snemmtækur stuðningur í 1. bekk	4
Fagteymi um réttindi og velferð nemenda	5
Sálfræðipjónusta	5
Pjónusta talmeinafræðinga í grunnskólum	6
Pjónusta iðjupjálfa	7
Ráðgjöf verkefnastjóra skólapjónustu og samstarf	7
Kennsluráðgjöf	8
Atferlisráðgjöf	9
Atvinnutengt nám.....	9
Sjúkrakennsla	10
Námskeið um sjálfstyrkingu og samskipti	10
Námskeið fyrir börn og foreldra.....	10
Ráðgjafateymi sérfræðinga á grunnskóladeild	11
Sérdeildir	12
Sérdeild í Álfhólsskóla	12
Sérdeild í Salaskóla	12
Námsver, sérdeild í Kópavogsskóla	12
Smiðja, sérdeild í Snælandsskóla.....	13
Sérskólar	13

Skólaþjónusta grunnskóla Kópavogsbæjar

Skólaþjónusta grunnskóla Kópavogsbæjar mótast af heildarsýn um skóla fyrir öll börn, velferð þeirra og farsæld. Börnum skal búið námsumhverfi sem gefur þeim tækifæri til að nýta styrkleika sína á sama tíma og veikleikar þeirra eru styrktir. Stuðningur við börn skal einkennast af virðingu fyrir þeim, umburðarlyndi gagnvart þeim og metnaði og væntingum í þeirra garð. Leggja skal áherslu á forvarnir og samvinnu við nemendur, foreldra þeirra og aðra sem vinna með börnum og fjölskyldum.

Að jafnaði eru um 5000 nemendur í grunnskólum Kópavogsbæjar. Með tilkomu Kóraskóla haustið 2023 urðu skólarnir tíu talsins.

Stefna Kópavogsbæjar um skóla fyrir öll börn og stuðning við þau tekur mið af lögum um grunnskóla nr. 91/2008, lögum um samþættingu þjónustu í þágu farsældar barna nr. 86/2021, Barnasáttmála Sameinuðu þjóðanna, Heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna, öðrum alþjóðlegum samþykktum um skóla án aðgreiningar og réttindum fatlaðs fólks.

Í þessari ársskýrslu er gerð grein fyrir umfangi skólaþjónustu grunnskóla Kópavogsbæjar skólaárið 2023-2024.

Skólaþjónusta grunnskóla Kópavogsbæjar

Inngangur

Skólaþjónusta grunnskóla í Kópavogi er í stöðugri þróun og markvisst er leitað leiða til að koma til móts við hugmyndafræði um skóla fyrir öll börn.

Á haustdögum skólaárið 2021-2022 var hafist handa við að vinna eftir nýrri Menntastefnu Kópavogsbæjar til 2030 sem samþykkt var á fundi bæjarstjórnar í október 2021. Menntastefnan er sameiginleg sýn um framtíðaráherslur í menntun og frístundastarfi í Kópavogi og grundvallast í gildum sveitarfélagsins um *umhyggju – framsækni – virðingu og heiðarleika*. Að auki hefur menntastefnan til hliðsjónar aðrar samþykktir og áætlanir sveitarfélagsins eins og *gæðastefnu, jafnréttis- og mannréttindaáætlun, lýðheilsustefnu, Barnasáttmála Sameinuðu þjóðanna og Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna*.

Á skólaárinu 2022-2023 voru tekin mikilvæg skref í samstarfi menntasviðs og velferðarsviðs um innleiðingu laga nr. 86 um *sambættingu þjónustu í þágu farsældar barna* sem samþykkt voru á Alþingi í júní 2021. Gert er ráð fyrir að innleiðingin taki sveitarfélög allt að fimm ár og mögulega lengri tíma. Til að mæta þörfum skólasamfélagsins í ferlinu voru haustið 2022 ráðnir tveir kennsluráðgjafar og atferlisráðgjafi til að halda betur en áður utan um málefni nemenda með stuðningsþarfir og nemenda með annað móðurmál en íslensku.

Til skólaþjónustu grunnskóla Kópavogsbæjar heyra málefni nemenda með þörf fyrir þjónustu:

- Sálfræðings vegna sálræns og/eða félagslegs vanda og sálfræðilegs frummats.
- Talmeinafræðings vegna málþroskamats og málþroskagreiningar.
- Iðjuþjálfar vegna ráðgjafar á skólaumhverfi og ráðgjafar og greiningar á skynúrvinnslu.
- Kennsluráðgjafa vegna annars móðurmáls en íslensku.
- Kennsluráðgjafa vegna aðlögunar náms og kennslu fyrir öll börn sem á þurfa að halda.
- Kennsluráðgjafa vegna sérhæfðs tölvubúnaðar fyrir skólastarfið.
- Atferlisráðgjafa vegna hegðunarmótandi nálgunar í námi og starfi.

Góður grunnur – snemmtækur stuðningur í 1. bekk

Skólaárið 2023-2024 var haldið áfram að þróa verkefnið *Góður grunnur* í 1. bekk í einum grunnskóla til viðbótar við þá sem fyrir voru. Verkefnið hófst haustið 2020 og byggir á eftirfarandi stoðum:

1. Að hópastærðir séu viðráðanlegar svo að umsjónarkennari hafi tök á að halda utan um nemendahópinn og ólíkar þarfir innan hans.
2. Að öflug teymisvinna fagfólks og umsjónarkennara sé til staðar fyrir nemendahópinn í heild.
3. Að skólastarf sé skipulagt með þarfir allra barna í huga.
4. Að þverfagleg þekking sé nýtt til að ná utan um ólíkar þarfir nemenda.

Markmið verkefnisins voru eftirfarandi:

1. Að allir nemendur fái nám og stuðning við hæfi.
2. Að öllum nemendum líði vel í skólanum.
3. Að kennarar fái stuðning og rými til að kenna fjölbreyttum nemendahópi á árangursríkan hátt.
4. Að kennurum líði vel í starfi.

5. Að nýta sem best fjármuni í skóla fyrir öll börn þannig að þær bjargir sem eru til staðar verði skilvirkari og árangursríkari en áður.

Nú þegar hafa fimm skólar innleitt hugmyndafræði *Góðs grunns* í sitt starf. Grunnskóladeild fundaði á liðnu skólaári reglulega með fulltrúum grunnskólanna sem halda utan um innleiðingu í sínum skólum.

Við upphaf síðasta skólaárs, 2023–2024, bættist einn skóli við þá fjóra sem þegar voru að nýta sér leiðir og hugmyndafræði *Góðs grunns*.

Fagteymi um réttindi og velferð nemenda

Haustið 2022 var stofnaður samráðsvettvangur grunnskóla í Kópavogi og grunnskóladeildar Menntasviðs Kópavogsbæjar um réttindi og velferð barna í svokölluðum *fagteymum*. Í Kópavogi starfa tvö *fagteymi* þar sem sitja fulltrúar grunnskólanna, Arnarskóla og grunnskóladeildar.

Markmið *fagteyma* er að koma til móts við þarfir nemenda á sama tíma og velferð þeirra er tryggð. Þá veita *fagteymin* ráðgjöf til skóla um faglega úrvinnslu mála þegar upp koma tilvik þar sem beita þarf líkamlegu inngripi eða hefta þarf frelsi nemenda í skóla til að tryggja öryggi hans, annarra barna og starfsfólks.

Foreldrar eru upplýstir um vinnslu máls og fulltrúi skólans tekur málið fyrir í *fagteymi*. Það rýnir lýsingar á atvikum innan skólanna og einstaklingsbundnar áætlanir með það að markmiði að koma í veg fyrir að sambærileg atvik endurtaki sig.

Vakin er athygli á því að *fagteymið* er fyrst og fremst samráðsvettvangur sem stendur vörð um einstaka nemendur og skólasamfélagið í heild sinni. Því er ætlað að:

- Að rýna eigin vinnubrögð.
- Að stuðla að faglegum vinnubrögðum skóla við krefjandi aðstæður.
- Að standa vörð um réttindi nemenda.

Vakni grunur um að starfsmaður hafi brotið af sér í starfi fer mál hans í annan farveg.

Á yfirstandandi skólaári verða stigin fyrstu skref í átt að því að *fagteymin* taki fyrir mál þar sem foreldrar og skólar telja rétt að *skerða skóladag* nemenda tímabundið. Í þeim málum er mikilvægt að tryggja að nemandinn fái kennslu á móti þeim tímum sem það mætir ekki í skóla. Það skal gert í góðri samvinnu og samstarfi við nemandann sjálfan, foreldra og grunnskólans. Samkvæmt lögum um grunnskóla nr. 91/2008 ber grunnskóla að sjá til þess að barn fái kennslu við hæfi. Óski foreldrar skólaskylds barns eftir tímabundinni undanþágu frá skólasókn í einstökum námsgreinum eða að öllu leyti er skólastjóra heimilt að veita slíka undanþágu telji hann til þess gildar ástæður. Á móti skulu foreldrar þá sjá til þess að nemandinn vinni upp það sem hann kann að missa úr námi meðan á undanþágu stendur.

Sálfræðipjónusta

Sálfræðingar eru hluti af skólapjónustu grunnskóla Kópavogs og eru fulltrúar skólapjónustunnar í nemendaverndarráði hvers skóla. Sálfræðingar eru með starfstöð í viðkomandi skólum og starfa undir daglegri verkstjórn skólastjóra. Þeir bregðast við námslegum, félagslegum og sálrænum vanda

nemenda í samvinnu við þá, foreldra þeirra og annað fagfólk. Sálfræðingar annast jafnframt fræðslu fyrir starfsfólk og foreldra um málefni sem er á þeirra sersviði.

Skólaárið 2023-2024 lágu fyrir 427 heildarbeiðnir til sálfræðinga grunnskólanna. Nánari upplýsingar má sjá í eftirfarandi töflu.

Beiðnir til sálfræðinga í grunnskólum	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Heildarfjöldi mála	583	590	427*
Lokið	385	360	322*
Í vinnslu	71	87	67*
Á bið	127	143	70*

*Vegna breytinga á beiðnakerfi er gæti verið skekkja í talningu á fjölda beiðna á milli ára

Grunnskóladeild hefur sett sér markmið um að biðtími eftir þjónustu sálfræðings sé ekki meira en 3 mánuðir sem náðist í 80,5 % tilvika. Gæðamarkmið gera ráð fyrir að þessu sé náð í a.m.k. 80% tilvika.

Á vormánuðum 2021 var farið af stað með tilraunaverkefni þar sem nemendum í 10. bekk var boðið upp á ráðgjafarviðtöl hjá skólasálfræðingi án aðkomu foreldra. Markmið ráðgjafarviðtala er að nemendur fái tækifæri til að ræða við sálfræðing með skömmum fyrirvara á auðveldan hátt. Árgangurinn fékk einnig fræðslu frá skólasálfræðingi um geðrækt og upplýsingar um hvert væri hægt að leita eftir stuðningi og hjálp varðandi einstök mál. Foreldrar fengu kynningarbréf um verkefnið.

Skólaárið 2022-2023 óskuðu 104 nemendur í 9. og 10. bekk grunnskóla eftir viðtali hjá sálfræðingi sem fengu samtals 208 viðtöl. Í lok skólaárs 2021-2022 fengu nemendur og sálfræðingar tækifæri til að svara könnun um þessa þjónustu. Af þeim sem svörðu taldi meirihluti nemenda fræðsluna vera gagnlega og taldi mikilvægt að bjóða áfram upp á ráðgjafarviðtöl við sálfræðinga án aðkomu foreldra. Sálfræðingar töldu þessa þjónustu einnig mikilvæga og þótti ástæða til að bjóða nemendum í 9. bekk upp á þessa þjónustu rétt eins og nemendum í 10. bekk.

Skólaárið 2022-2023 var nemendum í 9. og 10. bekk boðið upp á ráðgjafarviðtöl. Allir nemendur fengu fræðslu og 45 nemendur í 9. bekk óskuðu eftir viðtölum hjá sálfræðingi (samtals 81 viðtöl) og 59 nemendur í 10. bekk (samtals 127 viðtöl).

Skólaárið 2023-2024 stóðu nemendum í 9. og 10. bekk aftur til boða ráðgjafarviðtöl við sálfræðinga grunnskólanna í kjölfar fræðslu um þau. Alls fengu 116 nemendur samtals 274 viðtöl eða sem nemur tæpum 12% af heildarfjölda nemenda í 9. og 10. bekk í Kópavogi.

Ósk nemenda um viðtal við skóla-sálfræðing án aðkomu foreldra	2021-2022		2022-2023		2023-2024	
	Nemendur	Viðtöl	Nemendur	Viðtöl	Nemendur	Viðtöl
10. bekkur	72 nemendur	152 viðtöl	59 nemendur	127 viðtöl	70 nemendur	164 viðtöl
9. bekkur	ekki til boða	x	45 nemendur	81 viðtal	46 nemendur	110 viðtöl
Samtals fjöldi viðtala	152 viðtöl		208 viðtöl		274 viðtöl	

Þjónusta talmeinafræðinga í grunnskólum

Talmeinafræðingar eru hluti af skólapijónustu grunnskóla Kópavogs og hafa starfsstöð í grunnskólum bæjarins og starfa undir daglegri verkstjórn skólastjóra. Við upphaf skólaárs er málproskaleg staða nemenda í 1. bekk metin og jafnframt er unnið með aðra nemendur sem hafa þörf fyrir talþjálfun. Þá

veita þeir ráðgjöf og þjálfun út frá málþroska hvers nemanda. Talmeinafræðingar vinna mest með talþjálfun sem tengist framburði og málþroska og koma einnig að ráðgjöf við nemendur með annað móðurmál en íslensku. Jafnframt veita þeir ráðgjöf og fræðslu til foreldra og fagfólks og eru í samstarfi við þá aðila sem koma að málefnum viðkomandi nemenda, t.d. þeirra sem eru í sambættingu þjónustu í þágu farsældar barna.

Skólaárið 2023-2024 var heildarfjöldi mála talmeinafræðinga 234. Við lok skólaársins var 113 málum lokið, 51 var í vinnslu og 70 nemendur á bið eftir þjónustu talmeinafræðings.

Beiðnir grunnskóla til talmeinafræðinga	2022-2023	2023-2024
Heildarfjöldi mála	305	234
Lokið	127	113
Í vinnslu	99	51
Á bið	79	70

Grunnskóladeild hefur sett sér það markmið að biðtími nemenda eftir þjónustu talmeinafræðings sé ekki lengri en 3 mánuðir. Það markmið náðist í 78,6% tilvika en gæðamarkmið gera ráð fyrir því að þessu sé náð í a.m.k. 80% tilvika.

Þjónusta iðjupjálfa

Iðjupjálfi starfar fyrir skólaþjónustu grunnskóla Kópavogs og tekur að sér verkefni þvert á alla grunnskóla bæjarins.

Starf iðjupjálfa felur í sér mat á þátttöku og færni hjá nemendum sem hafa stuðningsþarfir varðandi skólafærni og skynúrvinnslu og ráðgjöf til foreldra og skóla í framhaldi af því. Markmiðið er að efla almenna þátttöku barna í námi og í skólastarfi og að þeim líði vel í húsnaði grunnskólans. Þarfir barnsins geta komið fram í hreyfifærni og skynúrvinnslu og því er liður í þjónustunni að kanna námsumhverfi nemandans í heimaskóla og koma með hugmyndir að aðlögun þess. Iðjupjálfi veitir nemendum, foreldrum og starfsfólki ráðgjöf og tekur þátt í teymisvinnu og samstarfi við þá aðila sem koma að málefnum viðkomandi nemanda.

Skólaárið 2023-2024 var heildarfjöldi mála 65. Við lok skólaárs var 47 málum lokið, 4 voru í vinnslu og 14 nemendur voru á bið eftir ráðgjöf iðjupjálfa.

Ráðgjöf verkefnastjóra skólaþjónustu og samstarf

Verkefnastjórar skólaþjónustu grunnskóladeildar halda utan um helstu verkefni skólaþjónustunnar og koma að stefnumótun og þróunarvinnu á málaflokknum. Verkefnastjórar veita ráðgjöf til nemenda, foreldra og skóla og taka þátt í teymisvinnu varðandi nemendur með stuðningsþarfir; hvort sem þær eru vægar eða miklar. Þá koma verkefnastjórar að fræðslu til skólasamfélagsins um tiltekin málefni tengd námi og starfi nemenda og má þar til að mynda nefna fræðsluerindi um *skólaforðun*.

Skólaárið 2022-2023 bárust frá grunnskólum Kópavogsbæjar 100 skráningar til grunnskóladeildar um ófullnægjandi skólasókn 98 barna. Á síðasta skólaári, 2023-2024, voru skráningarnar 259 vegna 245 barna sem sýndu ófullnægjandi skólasókn.

Verkefnastjórar eru í samstarfi við helstu stofnanir sem hafa með málefni nemenda að gera eins og *Landsteymið* sem starfar á grundvelli farsældarlaga og samþættingar þjónustu í þágu farsældar barna, *Ráðgjafar- og greiningarstöð* og *Geðheilsumiðstöð barna* og sitja í samráðsteymi heilsugæslu ásamt Velferðarsviði og Barna- og unglingageðdeild Landspítalans.

Kennsluráðgjöf

Starf kennsluráðgjafa í skóla fyrir öll börn felst í styrkingu faglegs starfs grunnskólanna þannig að nemendur og fagfólk fái notið sín sem best í námi og starfi. Lögð er áhersla á að stuðningur við nemendur sé hluti af almennu skólastarfi og að boðið sé upp á fjölbreytta náms- og kennsluhætti til að mæta þörfum ólíkra nemendahópa og einstaklinga. Því leggur skólapjónustan áherslu á fræðslu, ráðgjöf og þróunarverkefni sem snúa meðal annars að aðlögun kennsluefnis, námsumhverfis, kennsluskipulags, kennsluhátta og teymiskennslu og upplýsingatækni. Á [námsvef grunnskóladeildar](#) má finna fræðslu og námskeið til starfsþróunar sem eru í boði á vegum grunnskóladeildar ár hvert. Þá má finna nánari og ítarlegri upplýsingar í skýrslu um endurmenntun í grunnskólum Kópavogs sem gefin er út árlega.

Kennsluráðgjöf vegna þróunar á náms- og kennsluháttum með spjaldtölvum er hluti af almennri kennsluráðgjöf grunnskóladeildar. Þannig er upplýsingatæknin nýtt sem leið í námi og aðlöguð að einstaklingum eða hópum eins og hentar aðstæðum í skólaumhverfinu hverju sinni. Unnið er þvert á viðfangsefnin um leið og horft er til skólaþróunar í hverjum skóla sem og starfsþróunar kennara og annars fagfólks.

Almennir kennsluráðgjafar veita einnig ráðgjöf vegna einstakra nemenda. Þá hittir kennsluráðgjafi nemendur, kennara og foreldra, fylgist með í kennslustundum og leggur fram tillögur til úrbóta. Kennsluráðgjafar fylgja málum eftir með heimsóknum og þátttöku á teymisfundum. Kennslu- og atferliráðgjafar hafa þetta skólaárið haft með sér sívaxandi samstarf.

Almennir kennsluráðgjafar	2022-2023	2023-2024
Ráðgjöf vegna hópa	13 hópar, 32 kennarar	14 hópar, 36 kennarar
Ráðgjöf v. einstakra nemenda	33 nemendur	54 nemendur

*Hluti þeirra einstaklingsmála sem unnið var með á skólaárinu 2023-2024 eru mál sem fylgja frá fyrra ári.

Undanfarin ár hefur verkefnum kennsluráðgjafa sem lúta að skólaþróunarverkefnum og ráðgjöf vegna þeirra fjölgað ár frá ári. Skólaárið 2023-2024 komu ráðgjafar að ráðgjöf við umsóknir um verkefni til skólaþróunar og fylgja þeim eftir með reglulegum fundum í grunnskólunum á yfirstandandi skólaári 2024-2025.

Til viðbótar við framangreinda ráðgjöf er boðið upp á kennsluráðgjöf til að mæta þörfum nemenda með fjölbreyttan menningar- og tungumálabakgrunn. Gerð er grein fyrir henni í sérstakri skýrslu þar um.

Atferlisráðgjöf

Atferlisráðgjöf byggir á *hagnýtri atferlisgreiningu* (e. applied behaviour analysis). Atferlisráðgjafi annast greiningu á þörfum barnsins, þróun íhlutunar í kjölfarið, handleiðslu starfsfólks til að íhlutun sé framfylgt og eftirfylgni eftir að henni lýkur. Atferlisráðgjafi fylgist með skjólstæðingi sínum og skráir upplýsingar um hegðun hans og umhverfi. Í mörgum tilvikum skrá skjólstæðingar, aðstandendur og/eða kennarar sjálfir niður hegðun út frá handleiðslu atferlisráðgjafa. Einnig eru tekin viðtöl við kennara, aðstandendur og nemendur gerist þess þörf. Þessar upplýsingar eru síðan notaðar í ráðgjöf, íhlutun og kennslu.

Skólaárið 2023-2024 komu atferlisráðgjafar að málum 50 nemenda í 9 skólum. Nemendur voru í 1.–10. bekk, 16 nemendur á yngsta stigi, 31 nemandi á miðstigi, 3 á unglingastigi. Atferlisráðgjafar komu að málum þriggja hópa í 3 skólum, hóparnir voru á yngsta stigi og miðstigi.

Atferlisráðgjöf	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Samtals fjöldi nemenda	18	22	32	50

Skólaárið 2023-2024	Yngsta stig	Miðstig	Elsta stig
Einstaklingar	16	31	3
Hópar	1	2	0

Tölurnar sýna fjölda mála sem komið var að á skólaárinu 2023-2024 óháð dagsetningum beiðna sem bárust grunnskóladeild.

Grunnskóladeild hefur sett sér markmið um að biðtími eftir atferlisráðgjöf sé ekki lengri en 3 mánuðir. Markmiðið náðist í 45% tilvika og gæðamarkmið gera ráð fyrir að henni sé náð í a.m.k. 80% tilvika. Af töflunum hér að ofan má sjá að biðlistar lengjast vegna meiri eftirspurnar í ráðgjöfina á síðasta skólaári en fyrri ár.

Atvinnutengt nám

Atvinnutengt nám er ætlað nemendum í 9. og 10. bekk sem finna sig ekki í hefðbundnu námi og/eða líður illa í skóla. Horft er til þess að samkvæmt lögum um grunnskóla nr. 91/2008 komi atvinnutengt nám í stað skyldunáms í grunnskóla í formi námsvals og sé að hámarki í 8 klukkustundir á viku. Atvinnutengt nám stendur yfir hvert skólaár frá september til loka maímánaðar. Litið er svo á að á móti hverri klukkustund í starfi liggi 60 mínútur í námi (eða sem svarar einni og hálfri kennslustund). Atvinnutengdu námi er ætlað að styðja við einstaklingsmiðað nám nemenda og gefa þeim kost á að kynnast atvinnulífinu og veita þannig dýrmætan undirbúning fyrir framtíðina. Atvinnutengt nám ýtir gjarnan undir áhuga nemenda á almennu námi og getur aukið sjálfstraust og bætt líðan þeirra í skólaumhverfinu. Verkefnið er samstarfsverkefni grunnskóla, grunnskóladeildar og Vinnuskóla Kópavogsbæjar.

Á skólaárinu 2023–2024 var 41 nemandi í grunnskólum Kópavogs í atvinnutengdu námi við leikskóla, í verslunum og á bifreiðaverkstæðum. Til samanburðar má benda á að skólaárið 2022-2023 voru 29 nemendur í atvinnutengdu námi, skólaárið 2021-2022 voru nemendurnir 23 og skólaárið 2020-2021 voru 12 nemendur í atvinnutengdu námi í grunnskólum Kópavogsbæjar, sjá töflu hér neðar.

Skólaár	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Fjöldi nemenda	12	23	29	41

Sjúkrakennsla

Nemendur sem geta ekki tekið þátt í almennu skólastarfi vegna langvarandi veikinda eða slysa eiga kost á tímabundinni sjúkrakennslu. Umfang kennslunnar ræðst af aðstæðum hverju sinni og er hún skipulögð í samvinnu við foreldra, nemandann sjálfan og skólann. Hafa ber í huga að samkvæmt lögum um grunnskóla nr. 91/2008 er grunnskólinn vinnustaður nemenda. Þegar rætt er um sjúkrakennslu er vert að hafa í huga að skólum ber að veita nemendum kennslu við hæfi og að nám þeirra sé heildstætt.

Undanfarið hefur það færst í vöxt að óskað sé eftir sjúkrakennslu vegna andlegra veikinda, þá oftast vegna hamlandi kvíða og/eða skólaforðunar. Í slíkum tilvikum er veitt heimild til tímabundinnar sjúkrakennslu ef málið er metið svo að þetta sé hjálpleg leið til að mæta þörfum nemandans og horfa fram á við. Nemandanum er þannig gert auðveldara fyrir að taka hæfileg skref inn í almennt skólastarf á ný.

Skólaárið 2023-2024 fengu 18 nemendur sjúkrakennslu til lengri eða skemmri tíma. Skólaárið 2022-2023 fengu 12 nemendur sjúkrakennslu og til samanburðar nutu 7 nemendur sjúkrakennslu skólaárið 2021-2022 í grunnskólum Kópavogs.

Skólaár	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Fjöldi nemenda sem njóta sjúkrakennslu	4	7	12	18

Námskeið um sjálfstyrkingu og samskipti

Hjá skólaþjónustu starfar forvarnarteymi sem samanstendur af fjölskylduráðgjafa og grunnskólakennara. Teymið heldur námskeið í grunnskólum fyrir nemendahópa með hegðunar- og tilfinningavanda. Markmið námskeiðanna er að styrkja sjálfsmynd nemenda, auka skilning þeirra á eigin hegðun, efla samkennd hjá þeim, bæta samskiptahæfni þeirra, ýta undir jákvæð viðhorf til annarra og auka vellíðan þeirra.

Grunnskólakennari teymisins lét af störfum um áramót skólaárið 2023-2024 og því starfaði fjölskylduráðgjafi einn í teyminu á vormisseri. Af þeim sökum náðist ekki að sinna jafn mörgum börnum og annars hefði verið gert. Skólaárið 2023-2024 sóttu 68 nemendur námskeið og forvarnarteymið vann í 9 grunnskólum.

Námskeið	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Samtals fjöldi nemenda	92	75	89	68

Námskeið fyrir börn og foreldra

Kvíðanámskeið

Klókir krakkar er meðferðarúrræði sem hefur það markmið að þjálfar börn í að takast á við kvíða svo hann truflar börnin sem minnst í daglegu lífi og að foreldrar öðlist þekkingu og færni til að styðja við barn sitt í aðstæðum sem geta valdið þeim kvíða.

Menntasvið og Velferðarsvið bjóða upp á eftirfarandi kvíðanámskeið fyrir börn í leik- og grunnskólum og foreldra þeirra.

Klókir litlir krakkar er námskeið fyrir foreldra 3-7 ára barna með kvíðaeinkenni. Gert er ráð fyrir foreldrum 8-10 barna á hvert námskeið. Skólaárið 2023-2024 voru haldin tvö námskeið.

Klókir krakkar er námskeið ætlað 8-12 ára börnum með kvíðaeinkenni og foreldrum þeirra. Gert er ráð fyrir foreldrum 8-10 barna á hvert námskeið. Skólaárið 2023-2024 voru haldin tvö námskeið.

Haltu kúlinu er námskeið ætlað 13-16 ára unglingum með kvíðaeinkenni og foreldrum þeirra. Gert er ráð fyrir foreldrum 8-10 barna á hvert námskeið. Við lok skólaárs voru 10 börn á bið eftir eftir námskeiði.

Grunnskóladeild hefur sett sér það markmið að foreldrar sem sækja um *Klóka krakka* og *Haltu kúlinu* fyrir sig og börnin sín fyrri hluta árs komist að á næstu haustönn og að foreldrar sem sækja um á seinni hluta árs komist að á næstu vorönn. Það náðist í öllum tilvikum hjá þeim sem sóttu um *Haltu kúlinu* en í 71% tilviki hjá þeim sem sóttu um *Klóka krakka*; gæðamarkmið gera ráð fyrir að þessu sé náð í a.m.k. 80% tilvika.

Uppeldi barna með ADHD

Námskeiðið felur í sér fræðslu um ADHD og uppeldisaðferðir sem henta börnum með ADHD einkenni. Markmiðið er að foreldrar tileinki sér hagnýtar og sannreyndar uppeldisaðferðir sem nýtast til lengri tíma fyrir börnin.

Menntasvið bauð upp á tvö námskeið skólaárið 2023-2024. Gert er ráð fyrir foreldrum 8-10 barna á hvert námskeið.

Grunnskóladeild hefur sett sér það markmið að foreldrar sem sækja um námskeið um uppeldi barna með ADHD fyrri hluta árs komist að á næstu haustönn og að foreldrar sem sækja um á seinni hluta árs komist að næstu vorönn. Það náðist í 79% tilvika á haustönn og í 48% tilvika á vorönn en gæðamarkmið gera ráð fyrir að þessu sé náð í a.m.k. 80% tilvika.

Ráðgjafateymi sérfræðinga á grunnskóladeild

Undir lok skólaárs 2023-2024 var tekin ákvörðun um að leggja niður *Tröð – tímabundið skólaúrræði í grunnskólum Kópavogs*. Þess í stað var ákveðið að mynda þverfaglegt ráðgjafateymi sérfræðinga um stuðning við grunnskólana. Markmið teymisins er að:

- Stuðla að velferð og farsæld allra barna með hugmyndafræði inngildingar að leiðarljósi.
- Auka vægi fyrirbyggjandi aðgerða og tímanlegs stuðnings í málum nemenda í nánú samstarfi við grunnskólana, foreldra og barnið sjálft.
- Taka vel utan um flókin mál og koma þeim í farveg og aðstoða grunnskólana við að verða sjálfbæra í málum sem þeir ráða vel við.
- Efla fjölbreytta fræðslu til starfsfólks grunnskóla, foreldra og nemenda.

Í teyminu starfa atferlisfræðingar, fjölskyldufræðingur, kennslufræðingar og sálfræðingur. Þegar skólar hafa sent inn beiðni um stuðning ráðgjafateymis við mál er það metið og skoðað hvaða sérfræðingur/-ar séu hæfastir til að koma að því hverju sinni. Í framhaldinu er mál unnið í gagnvirku samstarfi við starfsfólk grunnskólanna, foreldra og nemenda/nemendur eins og kostur er.

Sérdeildir

Undanfarið hefur það færest í vöxt að fagfólk grunnskóla óski eftir ráðgjöf frá fagfólki sérdeilda til að mæta þörfum nemenda með miklar stuðningsþarfir í almennum skólaúrræðum. Því var ákveðið að einhverfudeildir Álfhólsskóla og Salaskóla fái úthlutað 4 kennslustundum á viku hvor fyrir sig til að sinna ráðgjöf í almenn skólaúrræði frá áramótum 2023/2024.

Sérdeild í Álfhólsskóla

Sérdeild Álfhólsskóla er fyrir nemendur sem greindir hafa verið með einhverfu og víðtækan þroskavanda og þurfa stuðning og aðlögun í námi og námsumhverfi. Hlutverk deildarinnar er að veita nemendum nám og uppeldi við hæfi og fer nám fram samkvæmt einstaklingsnámskrá sem byggð er á kennslufræðilegri greiningu á náms- og þroskastöðu þeirra.

Meginmarkmið deildarinnar er að nemendur fái sem best notið sín í námi, leik og starfi. Áhersla er lögð á fjölbreytt viðfangsefni sem taka mið af áhuga og getu nemenda. Allir nemendur sérdeildarinnar eru skráðir í almenna bekk og markvisst er unnið að félagslegri blöndun í tilteknum námsgreinum og sameiginlegum athöfnum skólans.

Einhverfudeild Álfhólsskóla starfaði þrískipt skólaárið 2022–2023. Ein deild á yngsta stigi, ein á miðstigi og ein á unglingastigi og þannig var áfram unnið skólaárið 2023-2024. Í deildunum voru samtals 30 nemendur.

Einhverfudeild	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Samtals fjöldi nemenda	33	31	31	30

Sérdeild í Salaskóla

Sérdeild Salaskóla er fyrir nemendur sem greindir hafa verið með einhverfu og víðtækan þroskavanda og þurfa stuðning og aðlögun í námi og námsumhverfi. Hlutverk deildarinnar er að veita nemendum nám og uppeldi við hæfi og fer nám fram samkvæmt einstaklingsnámskrá sem byggð er á kennslufræðilegri greiningu á náms- og þroskastöðu þeirra.

Meginmarkmið deildarinnar er að nemendur fái sem best notið sín í námi, leik og starfi. Áhersla er lögð á fjölbreytt viðfangsefni sem taka mið af áhuga og getu. Allir nemendur eru skráðir í almenna bekk og unnið er að félagslegri blöndun í tilteknum námsgreinum og í sameiginlegum athöfnum skólans.

Skólaárið 2023-2024 voru 10 nemendur skráðir í sérdeild Salaskóla.

Einhverfudeild	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Samtals fjöldi nemenda	10	10	10	10

Námsver, sérdeild í Kópavogsskóla

Hlutverk Námsvers í Kópavogsskóla er að veita nemendum með skilgreindar sérþarfir í 5. til 10. bekk nám við hæfi í sérhæfðu umhverfi til lengri eða skemmri tíma. Foreldrar geta sótt um námsvist í Námsverinu fyrir barnið sitt þegar sýnt þykir að nám og kennsluhættir í almennri bekkjardeild mæta ekki þörfum þess. Allir nemendur eru skráðir í almenna bekk og unnið er að félagslegri blöndun í tilteknum námsgreinum og sameiginlegum athöfnum skólans.

Skólaárið 2023-2024 voru 12 nemendur skráðir í Námsver.

Námsver	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2022-2023
Samtals fjöldi nemenda	14	13	12	12

Smiðja, sérdeild í Snælandsskóla

Hlutverk Smiðju í Snælandsskóla er að veita nemendum með skilgreindar þarfir í 8. til 10. bekk nám við hæfi í sérhæfðu umhverfi til lengri eða skemmri tíma. Foreldrar geta sótt um námsvist fyrir barnið sitt þegar sýnt þykir að almennt nám og kennsluhættir mæta ekki þörfum þess. Allir nemendur Smiðju eru skráðir í almenna bekki og unnið er að félagslegri blöndun í tilteknum námsgreinum og sameiginlegum athöfnum skólans eins og best hentar hverjum og einum.

Skólaárið 2023-2024 voru 12 nemendur skráðir í Smiðju.

Smiðja	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Samtals fjöldi nemenda	12	12	12	12

Sérskólar

Skólaárið 2022–2023 stunduðu 15 nemendur úr Kópavogi nám í Klettaskóla og 6 nemendur í Arnarskóla. Auk þess sóttu 6 nemendur nám í Náms- og starfssetri Klettabæjar (NOS) að hluta til eða út skólaárið í náinni samvinnu við sinn heimaskóla og foreldra sína.

Skólaárið 2023-2024 stunduðu 16 nemendur úr Kópavogi nám í Klettaskóla og 6 nemendur í Arnarskóla. Auk þess sóttu 6 nemendur nám í Náms- og starfssetri Klettabæjar (NOS) að hluta til eða út skólaárið í náinni samvinnu við sinn heimaskóla og foreldra sína.